

DOBROGEA JUNA

POLITICĂ, ECONOMICĂ, LITERARĂ — INDEPENDENTĂ, ZILNICĂ

DIRECTOR: CONST. N. SARRY

Pentru monumentul mirei

In magistratul apel pentru ridicarea unui grandios monument al Uoșrili în orașul Arad, d. V. Goldiș a arătat toate rațiunile superioare de ordin istoric, moral și național, care indică această localitate de lângă granița apuseană a României, cu sediul cel mai apropiat pe lângă marea monumeță care să simbolizeze nirea.

Ziarul nostru se asociază la această patriotică inițiativă și roagă la rându-i întreaga presă din țară să deosebiri de ordișii politice, să îmbrățișeze și să susțină cu aceeași căldură realizarea frumosului gând bornit de la Arad.

Ziarul nostru deschizând listă de subscripție publică, apeleză la măriniș și patriotismul tuturor românilor, pentru ca, săcă și bogal, fiecare după gherile lui, să contribue însește la ridicarea marei monumente.

In ioate centrele din Ardeal și Ungaria susțin cu cele mai considerabile sacrificii cultura lor maghiară, subvenționând prin abonamente continue teatrele și popula lor de ziare, reviste și cărți, cum și școlile, bisericiile și loalele operele cu caracter național maghiar. Aradul a rămas chiar astăzi, sub stăpânirea noastră, punctul de cionire în cultura românească și cultura maghiară. La Arad guril au tipografii și librării numeroase, au școli biserici monumentale. La ad ei au ridicat cele mai

importante monumente istorice ale lor și tot aici construise să din marmură faimosul lor palat cultural, care este o capodoperă artistică și arhitecturală.

Pentru poporul român, este dar o chestiune de demnitate națională să sprijine la rându-i operele de artă și cultură românească.

Privită în acest cadru de considerații, ideia monumentului unirii la Arad trebuie să intrunească sprijinul conștient al Românilor din toate unghurile patriei reîntregite și apartinand tuturor pădurilor sociale. La modestul obol al tinerilor, muncitorilor și intelectualilor, așteptăm contribuția marilor instituții capitale și a oamenilor cu dare de mână.

Ziarul „Românul” din Arad a colectat până acum sume de aproape 15000 lei.

La cele de mai sus „Dobrogea Jună”, în avanțul ei sincer pentru nemurirea celor mai mari clipe istorice ce ne-a fost dat să trăim, face un călduros apel la toți Dobrogenii de înîmă, la toți prietenii ei buni și mai cu seamă la frumosul buchet de ardeleni cari au fost și sună fala Dobrogei, să se inscrie că mai mulți pe lista de subscripție ce o deschide, pentru a trăda că mai curând și că mai mărești în fapt, monumentul unirii ce se va ridică la Arad.

„Dobrogea Jună” se inscrie cu 500 lei.

Destrâmbătarea administrativă din Dobrogea

CU BOTUL PE LABE

Arătând în nenumărate rânduri că incorectitudinile d-lui Berea și ciracilor săi sunt o gravă scizie în partidul guvernamental din localitate, dând ca rezultat retragerea oamenilor cu greutate cără au început o adeverită campanie contra prefectului și primarului din Constanța, d-l Berea cu cinism și impertinență ce-l caracterizează, a încercat să ne dea o dezmințire, afirmând prin publicitate sub propriul semnătură, că în sănătatea guvernamentalilor locali, domnește cea mai bună armonie și încredere.

Pentru a se vedea că d-l Berea a mințit cu rea crezintă, afirmând cele de mai sus, și pentru a-i pune odihnă pentru toată zilea cu botul pe labe, publicăm petiția sa de mai jos adresată d-lui general Averescu încă din 16 Noembrie 1920.

DOMNULE GENERAL,

Subscrișii Membri ai Partidului Poporului și candidați pentru COMITETUL JUDEȚEAN CONSTANȚA, vă aducem la cunoștință cele ce urmează:

In ziua de 3 Octombrie 1920 Domnul Prefect BEREA susține numai 5 funcționari numiți de d-sa și cără fac parte din comitetul județean, s-a proclamat președinte al partidului poporului din Constanța denilănd pe domnul Deputat TOESCU din președinele și provocând morii nemulțumiți în partid.

Acest act nestăvător și lipsit de tact din partea unui om politic care este și prefect, nu a fost aprobat de COMITETUL CENTRAL — care totuși a dispus noi alegeri și convocarea CONSELILUI GENERAL pentru ziua de 21 Noembrie.

Acest conflict în ultima analiză, se reduce la ambiiunile prefectului, care abuzând de autoritatea sa, se dedă la acție copilariesc, confundând interesele sale cu ale partidului.

Alegerea de la 21 Noembrie, domnul BEREA fiind prefect, este imposibilă a se efectua în mod status.

O luptă în asemenea condiții — noi oameni serioși, cum avem dreptul să ne preținem, NU O PRIMIM, fiindcă hotărâsu suntem, nu vom să dăm un spectacol lamentabil, de oare ce sănătății modul cum d-l prefect înțelege a face aceste alegeri, să răsfoiește la conflictele grave și dăunătoare altă partidului că și ordinea publică.

Spre a se vedea unde sunt oamenii cu greutate din partid și unde este partidul, este suficient să cili LISTA CANDIDATILOR noștri și lista susținută de prefect.

Cea mai mare parte dintre acel de pe lista d-sale, sunt funcționari, cari în opoziție nu au nici o situație și nici profesii definite.

Câtă vreme prefectul BEREA va fi lăsat în fruntea județului, alegerea Comitetului Județean nu o putem privi ca valabilă, căci presuntem asupra alegătorilor vor fi tot așa de mari și nelimitați, ca și ambiiunile sale nenumărate.

Noi subscrișii membri ai Partidului Poporului, vechi Dobrogeni, cu legătură de tot felul în județul și orașul Constanța, nu putem să ne înjosim întrebuiind aceleași procedee, căci nu vom a da loc la conflictele regretabile în sănătății partid; de aceea, va comunicăm că retragem lista noastră, rezervându-ne dreptul de a dovedi la prima ocazie, cine sunt alegați de opinia publică și cine nu.

1920 Noembrie 16

(ss) Comandor V. Toescu, Președinte Constituțional Județean și deputat; V. Gh. Necula Directorul Banca Agricolă Constanța, deputat; I. C. Teodorescu-Valahu, fost Magistrat, Avocat; fost Vice Președinte al Comitetului Județean Constanța; M. Marin; Al. Betu, Avocat, fost Președinte Consiliul Județean; M. Turbău, fost Președinte al Comisiei Interimare Constanța și fost Primul Președinte al Comitetului Ligii Poporului Constanța; Cap. D. Cazacina; G. C. Atanasiu, Avocat; Major C. Năstescu; Const. S. Vidopol; C. G. Serinescu, Avocat; Dr. W. Goldenberg; N. Mihaleanu, Comerçant, fost Consilier Comunal.

Înță arun și rezoluția pusă pe această petiție, de către d-l general Averescu:

MINISTRUL DE INTERNE

1) Dacă faptul este așa, se va atrage atenția prefectului Berea că n'are dreptul să se amestecă în chestiunile politice de partid, atât că este în funcția de prefect.

2) Comitetul de Direcție pentru a examina situația și a hotără.

(ss) General Averescu

Si acum, în fața probelor indisutabile, întrebăm pe prefectul județului Constanța cine sunt calomniștori, cine mistifică adevărul și cine minte cu nerușinare?

În jurul casătoriei

Principesei Elisabeta

Joi seara cu contratorpitorul grec „Aetos”, vor sosi în localitate Principesa Elena a Greciei împreună cu Principele Nicolae, pentru a asista la casătoria Principesei Elisabeta cu Diadochul George, fixată definitiv pentru 20 Februarie.

Vineri la ora 12.5 cu un tren regal oaspeții de mai sus vor părăsi orașul nostru, urmând să sosească în gara Cotroceni în aceași zi la orele 20.

SPECULANTII

Atrăgemi atenția celor în drept asupra măcelarului Co-ciu Cheorghiu din Piața Grivița, care vine într-o cantitate de carne restauratorilor cu prețuri de speculă, publicul servindu-i numai oase și sălăniță.

Reconstituirea Curții Martiale a corpului V armată

Curtea Martială a corpului V armată din localitate a fost reconstituită după cum urmărește: Președinte d. colonel Ulică comandantul brigăzii din Bezugic, membrul: d-nii II.-colonel Popa, major Fotino, căpitan Panaitecu Constantin și căpitan Ivan Nicolae.

Nouă curte a depus eri în giuliuță jurământ.

Telefonul

Ceace se petrece cu telefonul Constanța-București, e un adevărat scandal; de 30 zile nu se poate efectua convorbiri cu București. Această neajunsenie se datorează Direcției Generale care nu slin din ce motive nu ia măsură pentru repararea firului, care după informație ce avem ar fi deranjat între Telefoni și Clujul.

ABONAMENTUL

Pe un an Iei 123

Jumătate an Iei 78

REDACȚIA și ADMISTRATORUL

Str. D. A. Sturza 7.

Ramurile se plătesc depă tarif.

Manuscrisul nu se întopăză.

Telefon 91/2

DOBROGEA A DOBROGENILOR

Presă din Capitală și cenzura din Constanța

Din „prestigiile” cenzorilor

NĂZBĂTII

Ori, Orii

Cu toate protestările presei și ale opozitionii parlamentare, guvernul menține cenzura presei. Ca să satisfacă însă opinia publică, d. Costică Argeșoreanu, comandanțul suprem al cenzurei, îi trimite acestea, din când în când, călău un compliment, numind-o, în Cameră, neînțelegeră, sau, mai pe direct, proastă.

Dar dacă cenzura este se face în capitală e așa cum o categorisesc creatorul ei, cea din provincie, între orice cenzificativ. Astfel, la Constanța ziarul care nu serie că preșeful local e genial, iar administrația lui admirabilă, apare cu paginile albe.

Cu sistemul acesta, ziarurile din provincie sau vor trebui să-și suspende opriția, sau totuși străpînă regimul vor fi anunțări opiniile publice ca cei mai eminenți administratori care nu există vreodată pe tot mapamondul!

Doar dăia a jinzelită la guvernarea lui tata Averescu!

„Adevărul”

I. D. Xantopod Iei 100, M. Milleanu Iei 100, Spiru Macrile Iei 100, Aurel Buta Iei 200, H. Damadian Iei 200.

După ce primul vagan de lemne cumpărat de către subscrizatorii săi a fost depozitat în curtea Tribunului, a trimis și Prefectura locală doar vagane care să înmulțească lăzile.

I. St. Radulescu Advocat

LITERARE

Se duc frunzele...

Se duc. Ca ele se îngrăjdă sub cerul negru ca de smuldă, întregul vis ce mi-e arăzit. La șoapta blândă și domoală.

Incepe și agață plângere-un clopot în peca zilei amarăte, Durerea îți străbate și ropotul Cuprinză sănă negație.

Treptat, treptat s'agăță călduri. S'apernă ca clipele pierdute, iar căntecul fumosulătură Li-l zice-o doină pe optize.

Se duc. Si ce sinistra sună! Plecarea lor pe altă lume, Durerea cine să nu-i spundă, Durerea cine să crăi, fară nume?

Mihail Or. Stetea

O intervenție

In urmă nesfășitelor domnuri de care sunt zânde și coloanele „Dobrogea Jună”, după ce am putut să notăm surpriza cenzură și călău sprijinării susținute pentru ziarul care rămăsese unicul glas al protestării unanime contra abuzurilor administrative din Dobrogea; după ce zilele în sfârșit aveam de suportul fel și fel de ingerinje — doară doar că vom încrede cu felul nostru de „oprecire” a unei activități nefaste, iată că încep și interveniile: „ad amicis”.

Azi am primit la redacție vizita de „intervenție” a unui funcționar superior, care în termeni călău se poate de dulci și de amabil, ne cerea nici mai mult nici mai puțin de călău să intervinem în chestia administratorului de plasă din Co-gealac — senior, care ar fi vinovat, — dar nu chiar „astfel” cum am relatază noi.

Decât că acest „ur fi” mai poate rămâne și porc de călău — iar în astfel de caz, regrătim și pe acenșă că căzise „intervenția” nașă putem răspunde decât numai cu susținutul nostru.

Partea vesela, în această chestie, este că corespondența vizată a fost cenzurată de Berea, apărând numai spațiu alib.

Să răstește deci întrebarea: „ce loc a avut intereca”?

Craju

Glasuri ţărăneşti

INFORMAȚIUNI

Intr-un număr din Ţara Nouă, de pe la începutul lui Decembrie, de către un anonim de rea credință, s'a publicat mai multe injuri și calomani în adresa d-lui Jean Dînu, administratorul Plășei Traian și directorul gimnaziului din Adamclisi.

Susținutul agricultor din Baia Mare a reprezentat că presa ţărănească plășei Traian, indigne de șurânt cu care ni se atacă inteligențele esite din rândurile noastre rurale, în calitate de cenzor al societății Culturale "Traian", este un control cu regularitate totală gestionei, comunicând și Prefecturei rezultatul cu No. 1540 din 11 August 1920; și că părțile a doi copii ce urmărează gimnaziul din Adamclisi, și de astăzi a mesei să desfășoară și să protesteze cu ultima indigneță contra coloanilor infamante ale anonimului, care prin intrigii și arătări mincinoase cauță să inducă publicul în eroare, căutând să pone greasă un om muncitor și cinsit de talia lui Jean Dînu cu care se poate mândri, nu numai ţărăneasca plășea Traian, dar și a întregului județ Constanța.

Acest fiu de dascăl de la Jar, din chisă Mărleanul plășei noastre, neașă Dobrogean cu o cultură vastă, de o voinețe rară, înzestrat cu o voioță de fier, printre muncă titană și înțeță pe lângă numeroase opere în cuprinsul plășei și în Gimnaziul la Jară, în camp, la Adamclisi.

Un Gimnaziu fără de națională pentru ţărani, e doar glorificarea noastră, al celor mici și orășești, chiar când ne ridicăm pînă noi înălții.

În primul an de funcționare au urmat cursul 24 de băieți și fete, fără să plătescă nici unul nici un ban, de către ce cursurile s-au predat gratuit de d-l Jean Dînu.

În al doilea an s'au adăpostit în școală culturii bineînțătoare ale elevilor gimnaziu 70 de copii, cărora în schimbul sumei derizorii de 400 lei pe an și s'au dat și hrană, cărți, iluminat, încălzit etc., iar că incursiune pentru ţărănește, au fost întrebată și 14 copii orfani și săraci, fără nici un fel de plășă.

Elevii au promovat absolut toti.

Anul acesta frecuentează școala 125 elevi și elevete, și și fice de ale noastre, cu un minim de 1200 lei anual, cu hrană și cu cărți din preună.

Societatea al cărei cenzor sunt susținute plusul de chelui și încă 15 orășe și săraci fără plășă. Această societate a alimentat noi, prin donații, orfanage benevolă, serbare etc. Ar fi bine ca în fiecare plășă din județ să se găsească căle sau români ca Jean Dînu, care se înținează că în centrul de cultură pentru noi ţărani.

Din nenorocire, rănumea și egoismul unora și mai prea de interesul nemodului.

În loc de incursiuni și mulțume lață de acești apostoli ai ţărănești li se aduc injurări drept recompensă.

Opiniile publică a întregelui plășă interesață cu indignare și searbă, nelegiuirea anonimului este calomiește omenești cinstiți, morali și de folos, iar noi care cunoaștem pe Jean Dînu de copil, care lucrând colo cu cot cu dânsul rănumește multumiți, admirându-i învățământul și mai ales educația băieților și fetelor noastre în Gimnaziul din Adamclisi—unde ațăluri de dragoste parintescă său și severitatea său sărată, ne declarăm solidari cu el în activitatea vastă de regenerare ce a interprins în plășă — căci suntem său de vîrstă, de intenție, de mătuși și de neomenie.

Aveam un jaran harsnic, ințelit, cult și moral în capul plășei, avem încredere în el și cunoștință, îi iubim.

Cine-l bărtășește pe dânsul, se bărtășește pe sine.

În numele și cu coosimățialul ţărănilor din plășea Traian.

Gheorghe Borcea
Agricultor, Baia Mare

IULIAN ZOSMER
Dantist
LAUREAT DIN BERLIN

Bentist al Spitalului Corpului 5 Armată
CONSTANȚA STR. CAROL No. 2
Orășe de Consiliu 9-12 și 1-8
140

7. Prețuri fără ardere

8. Prețuri fără ardere

9. Prețuri fără ardere

10. Prețuri fără ardere

11. Prețuri fără ardere

12. Prețuri fără ardere

13. Prețuri fără ardere

14. Prețuri fără ardere

15. Prețuri fără ardere

16. Prețuri fără ardere

17. Prețuri fără ardere

18. Prețuri fără ardere

19. Prețuri fără ardere

20. Prețuri fără ardere

21. Prețuri fără ardere

22. Prețuri fără ardere

23. Prețuri fără ardere

24. Prețuri fără ardere

25. Prețuri fără ardere

26. Prețuri fără ardere

27. Prețuri fără ardere

28. Prețuri fără ardere

29. Prețuri fără ardere

30. Prețuri fără ardere

31. Prețuri fără ardere

32. Prețuri fără ardere

33. Prețuri fără ardere

34. Prețuri fără ardere

35. Prețuri fără ardere

36. Prețuri fără ardere

37. Prețuri fără ardere

38. Prețuri fără ardere

39. Prețuri fără ardere

40. Prețuri fără ardere

41. Prețuri fără ardere

42. Prețuri fără ardere

43. Prețuri fără ardere

44. Prețuri fără ardere

45. Prețuri fără ardere

46. Prețuri fără ardere

47. Prețuri fără ardere

48. Prețuri fără ardere

49. Prețuri fără ardere

50. Prețuri fără ardere

51. Prețuri fără ardere

52. Prețuri fără ardere

53. Prețuri fără ardere

54. Prețuri fără ardere

55. Prețuri fără ardere

56. Prețuri fără ardere

57. Prețuri fără ardere

58. Prețuri fără ardere

59. Prețuri fără ardere

60. Prețuri fără ardere

61. Prețuri fără ardere

62. Prețuri fără ardere

63. Prețuri fără ardere

64. Prețuri fără ardere

65. Prețuri fără ardere

66. Prețuri fără ardere

67. Prețuri fără ardere

68. Prețuri fără ardere

69. Prețuri fără ardere

70. Prețuri fără ardere

71. Prețuri fără ardere

72. Prețuri fără ardere

73. Prețuri fără ardere

74. Prețuri fără ardere

75. Prețuri fără ardere

76. Prețuri fără ardere

77. Prețuri fără ardere

78. Prețuri fără ardere

79. Prețuri fără ardere

80. Prețuri fără ardere

81. Prețuri fără ardere

82. Prețuri fără ardere

83. Prețuri fără ardere

84. Prețuri fără ardere

85. Prețuri fără ardere

86. Prețuri fără ardere

87. Prețuri fără ardere

88. Prețuri fără ardere

89. Prețuri fără ardere

90. Prețuri fără ardere

91. Prețuri fără ardere

92. Prețuri fără ardere

93. Prețuri fără ardere

94. Prețuri fără ardere

95. Prețuri fără ardere

96. Prețuri fără ardere

97. Prețuri fără ardere

98. Prețuri fără ardere

99. Prețuri fără ardere

100. Prețuri fără ardere

101. Prețuri fără ardere

102. Prețuri fără ardere

103. Prețuri fără ardere

104. Prețuri fără ardere

105. Prețuri fără ardere

106. Prețuri fără ardere

107. Prețuri fără ardere

108. Prețuri fără ardere

109. Prețuri fără ardere

110. Prețuri fără ardere

111. Prețuri fără ardere

112. Prețuri fără ardere

113. Prețuri fără ardere

114. Prețuri fără ardere

115. Prețuri fără ardere

116. Prețuri fără ardere

117. Prețuri fără ardere

118. Prețuri fără ardere

119. Prețuri fără ardere

120. Prețuri fără ardere

121. Prețuri fără ardere

122. Prețuri fără ardere

123. Prețuri fără ardere

124. Prețuri fără ardere

125. Prețuri fără ardere

126. Prețuri fără ardere

127. Prețuri fără ardere

128. Prețuri fără ardere

129. Prețuri fără ardere

130. Prețuri fără ardere

131. Prețuri fără ardere

132. Prețuri fără ardere

133. Prețuri fără ardere

134. Prețuri fără ardere

135. Prețuri fără ardere

136. Prețuri fără ardere

137. Prețuri fără ardere

138. Prețuri fără ardere

139. Prețuri fără ardere

140. Prețuri fără ardere

141. Prețuri fără ardere

142. Prețuri fără ardere

143. Prețuri fără ardere

144. Prețuri fără ardere

145. Prețuri fără ardere

146. Prețuri fără ardere

147. Prețuri fără ardere

148. Prețuri fără ardere

149. Prețuri fără ardere

150. Prețuri fără ardere

151. Prețuri fără ardere